

Otázky

- Jak dlouho se neholíte? Nevím, jeden rok...
- Proč ne?
  - Protože to je fajn... mám čas na lepší aktivity.
  - Protože potom není zima.
- **Byl** jsem nemocný.
  - Jaká nemoc?
  - Nejhorší nemoc.
  - Co je nejhorší nemoc?
    - Chřipka? Ne.
    - Nádor? Ne.
    - Horečka? Ne.
    - Nevyléčitelná nemoc: možná...
    - Recidivující nemoc? Ano.
    - Ta nemoc není v Talking medicine, ta nemoc je v Bibli.
    - Pýcha: pride...
    - Myslel jsem, že jet 100 km na koloběžce a spát venku je dobrý nápad...
      - Koloběžka: **kolo** (bicycle) + běhat (to run)
- Jak se cítíte?
- Jak se máte?
- Lyžujete rád?
  - Lyžovat jak?
  - Dolů? Ne.
  - Nebo běhat na lyžích? Ano.
- Co budeš dělat o víkendu?
  - Ještě nevím, budu sám doma.
- Šel bys na pivo?
  - Ano, kdy? Dneska? Po lekci? OK, mám 80 minut... = 2 piva.
- Máte rád Brno? Ano... Proč?
  - Je fajn.
  - Nemožné je reálné. *The impossible is real...*
  - Je malé? Ano.
  - Je velké? Ano.
  - Všechno je blízko...
  - Dobrý zdravotní systém.
  - Dobré školy.
  - Dobré parky...
  - Příroda (nature)...
  - Okolí (what is around)
  - Architektura...
- Máte nové nebo staré auto?
  - Mám auto z **druhé** (2nd) ruky: je 12 let staré... (160 000 km)
  - To je Škoda Octavia 2. generace...
  - Měl jsem Škodu Favorit.
  - Škoda 105,
- Co dnes děláš?
  - Pracuju od 11.00 do 19.00 nonstop...
  - Nemám pauzu na WC, nemám pauzu na kávu, na cigaretu, na nic.
  - Mám pauzu 15.40–17:00
  - Jdu na pivo...

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

- Dám si dvě piva a tlačenu...
- Znáte Jona Jonese?
  - Ne, kdo je to?
  - To je bijec (fighter)
  - Kolik má kg?
  - Šampion v jaké kategorii?
    - Těžká váha: heavy weight
    - Těžká váha je od kolik kg? 90+
- Znáte

0 Working with the book (p. 106)

Conditional: explanation + IS materiál

Kondicionál (podmiňovací způsob) • The conditional

The highlighted phrases are in the conditional.

Pracoval/a bych, ale musím se podívat, jak dopadl fotbal, tenis, seriál v televizi...
Dopsal/a bych ten projekt, ale musím zjistit, jaké bude o víkendu počasí.
Učil/a bych se, ale musím se podívat na Facebook, co dělali kamarádi o víkendu.
Dokončil/a bych ten esej, ale nejdřív se musím kouknout, jestli nepřišel nějaký důležitý e-mail.

To form the conditional you need the l-form of the verb (read: el-form). This is grammatically known as the active participle and you already know it from lesson 6. You also need the conditional auxiliary (see the table). The verb pracovat is used here as an example.

	-l-form	conditional auxiliary
(já)	pracoval, pracovala	bych
(ty)	pracoval, pracovala	bys
(on, ona)	pracoval, pracovala	by
(my)	pracovali	bychom
(vy)	pracovali	byste
(oni)	pracovali	by

In the singular the form pracoval also exists. In the plural there are also the forms pracovaly, pracovaly, which differ only in how they are written, and the form pracovala, which is used in formal speech and writing. To keep things simple, we use only the form pracovali.

In everyday spoken Czech the form bysme is usually used in the 1st person plural instead of the form bychom. The conditional auxiliaries bych, bys, by etc. are placed in the second position in a sentence. For more information, see p. 209.

Note: When reflexive verbs are used in the 2nd person singular, the final -s of the conditional auxiliary is shifted to the reflexive se or si, for example: díval bys-se > díval by ses, dal bys-si > dal by sis.

Handwritten notes: "WOULD" in red, "PAST" in red, and a red circle around the conditional auxiliary column with an arrow pointing to the word "by".

Work in groups

0.1 Co byste chtěli? (+acc) PROČ?

Example: Chtěl/a bych nové kolo.

- Chtěl/a bych...
  - Cigaretu...
    - S filtrem nebo bez filtru?
    - Normální nebo tabák?
    - Normální nebo elektronickou?
  - Jídlo
    - Protože jsem nejedla ...
  - Kredit z češtiny...
  - Nic.

0.2 Co byste chtěli dělat? (+ verb in the infinitive) PROČ?

Example: Chtěl/a bych zítra dlouho spát, protože jsem unavený.

- Chtěl/a bych...
  - Hrát fotbal.
  - Relaxovat
  - Spát
  - Lyžovat
    - Budete lyžovat o víkendu?
      - Ale můžete...

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

- Neumím lyžovat...

○

Book, 106/8

1 Making excuses

a) Example: Studoval bych, ALE **nemám čas**.

1. **Šel bych do kina**, ALE **MUSÍM STUDOVAT / JSEM UNAVENÝ**.
2. Spal bych, ALE **MÁM LEKCI (ONE) / MÁM LEKCE (MORE) / MUSÍM PRACOVAT**.
3. Poslal bych ten email, ALE **JSEM V NEMOCNICI / JSEM BEZ INTERNETU /**.
  - a. V nemocnici není internet? Ano, je tam.
4. Hrál bych fotbal, ALE **NEMÁM PENÍZE / BOLÍ MĚ NOHY**.
  - a. Můžete hrát v Brně fotbal zadarmo?
5. Uklidil bych byt, ALE **CHCI RELAXOVAT / NECHCI / JE ČISTÝ**.

b) Example: Studoval bych, ALE **nemám čas**.

1. **KUPOVALA BYCH TELEFON // NAKUPOVAL BYCH //**, ALE nemám na to peníze.
2. **ŠEL BYCH DO KINA / DO DIVADLA... // PIL BYCH VODKU //**, ALE musím ráno brzo vstávat.
3. **UKLIDILA BYCH KUCHYŇ / TANCOVAL BYCH // PRACOVAL BYCH**, ALE nemůžu se postavit na nohy.
4. **JEDLA BYCH // ŠEL BYCH NA PARTY/DO RESTAURACE**, ALE nemám rád české jídlo.
  - a. **ČESKÉ JÍDLO NA PARTY: PIVO, SMAŽENÝ SÝR;**
5. **TANCOVALA BYCH // STUDOVAL BYCH // ZPÍVALA BYCH (I WOULD SING)**, ALE nemám na to náladu.

2 Making suggestions. Make short conversations according to the example.

Example: Šel/šla bys na pivo? – Ano, rád/a, kdy? / Ne, nemám čas.

MEDICAL CZECH: TM U6 II.

1 Poslech: Talking medicine, CD1/10 ([link](#)). Answer the questions

1. Kde pacient cítí bolest? – **BŘICHO, VPRAVO DOLE**
2. Jak dlouho cítí bolest? – **OD VČERA = 1 DEN**
3. Proč je mu špatně? Co dělal před bolestí? – **MĚL NAROZENINY: JEDL MOC**

2 Poslech: Talking medicine, CD1/11 ([link](#)). Answer the questions

1. **Kde** bolí paní Veselou ruka? – **KOLEM ZÁPĚSTÍ**
2. **Jak dlouho** ji bolí ruka? – **ASI TÝDEN**
3. **Kdy** se bolest objevila? – **MINULÝ VÍKEND; PRACOVALA NA ZAHRADĚ**
4. **Kdy** je bolest horší? – **PŘI NÁMAZE**
5. **Jak** paní Veselá **spí**? – **BUDÍ JI BOLEST → ŠPATNĚ**

3 Fill in the gaps

1. **KDE** vás to bolí? – Tady vpravo dole.
  - a. **TADY.**
  - b. hlava
2. **UKAŽTE** mi, kde to bolí. – Tady.
3. **BOLÍ** vás to tady? – Ne, tady ne.
4. Kam **se** ta bolest **ŠÍŘÍ**? – Do pravého ramene.
  - a. Kam bolest **vystřeluje**? – Do pravého ramene.
5. Co tu bolest **ZPŮSOBILO – CAUSED**? – Nevím, ale **pracoval jsem** celý den na zahradě.
6. Co tu bolest **ZPŮSOBUJE – CAUSES**? – Bolí mě **vždycky** to po tučném jídle.
7. Co tu bolest **ZHORŠUJE**? – Je to **horší**, když sedím.
8. Co tu bolest **ZMÍRŇUJE (ZLEPŠUJE)**? – Je to **lepší**, když si vezmu něco proti bolesti.
  - a. Dobrá bolest → lepší bolest
  - b. Mírná bolest: moderate pain
  - c. Mír: peace
9. Je to horší v klidu nebo při **NÁMAZE**? – Je to pořád stejné.
10. Můžete tu bolest **POPSAT**? – Začíná pod pravou lopatkou a šíří se až do hlavy.
11. **JAKÁ** je ta bolest? Ostrá, nebo tupá? – Tupá.
12. Je bolest stejná, nebo se **HORŠÍ = ZHORŠUJE // LEPŠÍ = ZLEPŠUJE // MĚNÍ**? – Je stejná.
13. Jak dlouho ta bolest **TRVÁ**? – Asi několik minut.
14. Bolí vás to i v **NOCI**? – Ne, jenom přes den.
15. **JAK DLOUHO** už vás to bolí? – Dva dny.

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

16. **BERETE (DO YOU TAKE)= BRAL JSTE (DID YOU TAKE, REGULARLY) // UŽÍVÁTE (DO YOU USE)**

nějaké léky proti bolesti? – Ne, žádné léky.

17. **VZAL JSTE (DID YOU TAKE, PERF, 1 TIME, THIS TIME)?** nějaké léky proti bolesti? – Včera jeden paralen.